
Nyt om

ARBEJDERMUSEET

& ARBEJDERBEVÆGELSENS BIBLIOTEK OG ARKIV

september-december

2012 nr. 3

UDSENDT AF ARBEJDERMUSEETS VENNER

Forsideillustration: Niels Lergaard: Aften ved havet, 1939-40. Privateje. Mødet mellem de to danske malere Niels Lergaard og Poul Anker Bech skildres i dette nr. af bladet i både tekst og billeder. Læs mere om den nye særudstilling og venneforeningens rundvisning på henholdsvis side 4-7 og side 23.

SÆRUDSTILLINGER I 2012:

HINSIDES HORISONTEN

Poul Anker Bech og Niels Lergaard

1. september - 25. november 2012

SPOR I AMAZONAS

Fotograf Mike Kollöffel

1. december 2012 - 27. januar 2013

ÅBNINGSTIDER:

Museet: Alle dage kl. 10.00-16.00. Lukkedage: 1/1 + 24-26/12 + 31/12.

E-post: arbejdermuseet@arbejdermuseet.dk - **Hjemmeside:** www.arbejdermuseet.dk

Omvisninger på museet kan bestilles: Mandag-torsdag kl. 13.00-16.00 - Tlf.: 33 48 03 30

Bibliotek og Arkiv, Hørsvinget 5, 2630 Tåstrup

E-post: aba@arbejdermuseet.dk - Tlf. 35 36 15 22 - Henvendelse kun efter aftale.

Café & Ølhalle "1892"

Alle dage 11.00-17.00, køkkenet åbner 11.30 og lukker 15.30.

Tlf.: 33 33 00 18 - **E-post:** cafeoelhalle@arbejdermuseet.dk

NYE SAMARBEJDSFORMER

Som omtalt side 20 har venneforeningen mistet sin plads i Arbejdermuseets bestyrelse, men museets bestyrelsesformand, direktør og venneforeningens bestyrelse har i stedet aftalt nye samarbejdsformer forhåbentligt til gavn for begge parter.

Således vil Arbejdermuseet udvide sin informationsvirksomhed ved tilsendelse af nyhedsbreve, indbydelser m.v. til de medlemmer af venneforeningen, der ved opgivelse af deres e-mail adresser viser interesse herfor.

Venneforeningens bestyrelse gav desuden tilsagn om i påkommende tilfælde at støtte museet økonomisk, som det skete ved tilskuddet til støtte for det nye børnemuseum.

Lignende orienteringsmøder med bestyrelsesformand og direktør vil fremover finde sted to gange årligt, og direktøren vil fortsat deltage i venneforeningens bestyrelsesmøder.

*Med venlig hilsen
Bestyrelsen*

Nyt om Arbejdermuseet udgives af Arbejdermuseets Venner. **Redaktion:** Louise Karlskov Skyggebjerg, Hanne Abildgaard, Henning Grelle, Margit Bech Larsen, Helle Leilund, Linda Nørgaard Andersen, Kirsten Nøhr Christiansen, Bendt Thuesen og Preben Sørensen (ansvarshavende redaktør). **Lay-out og tryk:** Ihle Grafisk Produktion, Broager. **Oplag:** 3.000 eksemplarer. Bladet udkommer d. 5/1, 15/4 og 15/9 med deadline 1 måned før. **Redaktionens adresse:** Redaktør Preben Sørensen, Sundgade 3, 6400 Sønderborg, tlf. 33 91 85 10. E-mailadresse: prebensorensen@bbsyd.dk **ISSN nr. 0907-0753.**

En begivenhedsrig tid

Af Louise Karlskov Skyggebjerg

Der restaureres fortsat på livet løs i museumsbygningen i Rømersgade. Denne gang er det forhusene, der står for tur.

I skrivende stund er håndværkerne i gang med istandsættelse af facaden og kun én etage over, hvor jeg sidder og skriver, mangler for tiden en del af taget.

Også kloakkerne er der blevet arbejdet med i løbet af sommeren.

De mange byggearbejder har helt sikkert været til gene for sommerens gæster, men det glemmes forhåbentligt igen, når vi snart kan nyde den nyistandsatte bygning – uden stilladser.

Biblioteket og arkivet har været helt lukket hen over sommeren pga. en flytning og genåbner som omtalt andetsteds i bladet i begyndelsen af september.

Flere end 60.000 flyttekasser er fragtet fra Nørrebrogade til Tåstrup, så det har også været en stor omgang, hvor flyttebilerne uge efter uge kørte i pendulfart med i alt ca. 12 kilometer materialer.

Også særudstillingslokalerne har været lukket for publikum, fordi de skulle reetableres efter skaderne fra sidste års skybrud. Lokalerne er samtidig blevet sikret bedre mod fremtidige vandmasser.

Med andre ord har sommeren været præget af en lang række meget praktiske opgaver, men der er heldigvis også blevet arbejdet med udviklingen af vores arbejderhistoriske forskning og formidling.

Vi er f.eks. begyndt at forberede en stor særudstilling i anledning af ferielovens jubilæum i 2013, og så arbejder vi med en lang række pla-

ner for formidling af vores arkiv- og bibliotekssamlinger, så kendskabet til og brugen af dem kan nå ud til en større kreds end i dag.

I september har vi et spændende og alsidigt program i anledning af Golden Days-festivalen, og til november udkommer en bog om Kooperationen.

Alt i alt indeholder arbejdsplanen for de kommende år en lang række spændende projekter takket være kombinationen af indsatsen fra engagerede medarbejdere og velviljen hos en lang række fonde og andre interessenter.

Uden dette engagement og denne velvilje ville vi ikke kunne holde det høje aktivitetsniveau.

To malere – to landsdele – to udtryk

Ny særudstilling i Arbejdermuseet i samarbejde mellem tre danske museer

- På et statsanerkendt museum arbejder man med langtidsplanlægning af udstillinger. I 2008 kontaktede Vendsyssel Kunstmuseum Poul Anker Bech (1942-2009) med henblik på at planlægge en retrospektiv udstilling i anledning af hans 70-års fødselsdag den 13. april 2012, hedder det i et fælles forord i kataloget over udstillingen "Hinsides horisonten", der åbnede den 31. august i Arbejdermuseets særudstillingslokaler.

I forordet forfattet af de tre udstillingsledere direktør *Sine Kildeberg*, Vendsyssel Kunstmuseum, vicedirektør *Hanne Abildgaard*, Arbejdermuseet, og direktør *Lars Kærulf Møller*, Bornholms Kunstmuseum, hedder det videre:

- En sådan udstilling skulle i sagens natur vises på Vendsyssel Kunstmuseum, der råder over den mest omfattende museale samling af Poul Anker Bechs værker.

Dog ønskede han ikke endnu en separatudstilling. For både Vendsyssel Kunstmuseum og Poul Anker Bech var det endvidere centralt, at udstillingen ikke begrænsedes til Vendsyssel.

- Med de aspekter in mente gik alle i tænkeboks. Svaret lå dog lige for. Især én maler har Poul Anker Bech fremhævet igen og igen – nemlig Niels Lergaard (1893-1982). Bech blev tidligt bekendt med Lergaards kunst, og i 1966 fik han, om end kortvarigt, Lergaard som underviser på Det Jyske Kunstakademi. Fascinationen og optagetheden af Lergaard som både kunstner og menneske fulgte Bech livet igennem. Til museets forslag om et udstillingsmøde de to imellem var Poul Anker Bechs svar et stort ja.

En bestemt del af Danmark

- Niels Lergaard var, ligesom Poul Anker Bech, geografisk knyttet til og inspireret af en bestemt del af Danmark, i dette tilfælde Bornholm. Udstillingskonceptet, der i mellemtiden havde fået titlen "Hinsides horisonten – et møde mellem Poul Anker Bech og Niels Lergaard",

Poul Anker Bech: Fimbul, 1987. Vendsyssel Kunstmuseum.

blev forelagt Bornholms Kunstmuseum, der ligesom Vendsyssel Kunstmuseum har et geografisk relateret ansvarsområde.

- Bornholms Kunstmuseum sagde straks ja til et samarbejde. Poul Anker Bech og Niels Lergaard var begge landskabsmalere. Men de var også optaget af livets store spørgsmål: det forgangne overfor det bestående, tiden overfor evigheden og mennesket i relation til naturen – kort sagt de eksistentielle udfordringer, det moderne velfærdsmenneske ser sig stillet overfor.

Det sidste ledte frem til, at også Arbejdermuseet i København fandt udstillingskonceptet interessant.

Et fælles ønske

- Desværre er Poul Anker Bech ikke længere iblandt os. Samarbejdet de tre museer imellem omkring udstillingskonceptet fortsatte dog upåagtet med et fælles ønske om at realisere såvel udstillingen som ledsagende publikation.

- Det er derfor en stor glæde at kunne præsentere mødet imellem to malere, to landsdele og to udtryk – på tværs af tid, centreret omkring en fælles motivisk optagethed og dyrkelse af temaerne: mennesket, landskabet, horisonten og havet. Med mødet betrædes ny jord, og

Poul Anker Bechs og Niels Lergaards værk og kunstsyn belyses for første gang i sammenhæng, fremhæves det i forordet som endvidere indeholder en tak til udstillingens sponsorer: Augustinus Fonden, Danske Banks Fond, Det Obelske Familiefond, Hjørring Kommune, Knud Højgaards Fond, Konsul George Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond og Spar Nord Fonden.

Udstillingslederne takker endvidere Bruun Rasmussens Kunstauktioner, Lars Worm Beck samt mange private ejere, kunstmuseer og institutioner landet over, samt ikke mindst de to kunstneres familier, der alle har hjulpet til med at fremskaffe de mange værker til udstillingen og oplysninger til kataloget.

Slutter på Bornholm

Særudstillingen startede i april i Vendsyssel Kunstmuseum i Hjørring, fortsætter i Arbejdermuseet til den 25. november og slutter på Bornholms Kunstmuseum den 17. marts næste år.

Udstillingskataloget, der endvidere indeholder artikler af Sine Kildeberg og Lars Kærulf Møller, om de to kunstnere og om mødet mellem dem både personligt og kunstnerisk, viser desuden en række smukke eksempler på deres værker i bogen på 100 sider. Den kan

erhverves i museets butik for 160 kr minus 10 % for venneforeningens medlemmer.

Fortalte om sin far

Ved åbningen af særudstillingen den 31. august, der fandt sted efter bladets deadline, bød museets direktør *Louise Karlskov Skyggebjerg* velkommen, vice-direktør *Hanne Abildgaard* fortalte om baggrunden for udstillingen. *Jonas Bech* fortalte om sin far, Poul Anker Bechs arbejde med kunsten, og direktør *Lars Kærulf Møller*, Bornholms Kunstmuseum, introducerede Niels Lergaards kunst.

Læs også side 23 om venneforeningens tilbud om en spændende rundvisning på udstillingen **søndag den 23. september kl.13.**

ET GODT TILBUD

Medlemmerne af Arbejdermuseets Venner får nu mulighed for løbende at få tilsendt Arbejdermuseets elektroniske nyhedsbrev med orientering om udstillinger og andre aktiviteter på museet.

Man tilmelder sig ordningen ved at gå ind på museets hjemmeside:

www.arbejdermuseet.dk, vælger afsnittet Arbejdermuseets Venner og afsender tilmeldingskuponen dér med besked om – og via – sin e-mail adresse.

"Der mangler musik i farven"

Om det første møde mellem de to kunstnere

I artiklen "Mødet" i udstillingskataloget beskriver lederen af Vendsyssel Kunstmuseum, Sine Kildeberg, det første møde mellem Niels Leergaard og Poul Anker Bech:

- Poul Anker Bech søgte i 1966 ind på Det Jyske Kunstakademi og optages. Her fik han Jeppe Vontillius og Niels Leergaard som lærere. Lergaards kunst havde

allerede fascineret den unge Bech. Derfor må forventningerne formodes at have været tårnhøje - tangerende til en oplevelse af næsten mytisk karakter. Om mødet med mesteren, der skulle vise sig at udmunde i lige dele fascination og frustration hedder det:

"Atmosfæren var præget af denne næsten skælvende ærbødighed, hvormed man i den unge alder omfatter sine helte. Og så dukkede han frem i hele sin ejendommelige fremtoning: En lille, meget tæt krop, som uden overgang gik over i et rundt hoved, hvor næsen krummede sig ørneagtigt ned over en lille moustache.

Man så straks, hvor han godt han svarede til den karakteristisk, som engang blev brugt om hans apparition: En blanding mellem en norsk trold og en fransk vinbonde!

- Iført brun habit og slips gik han så med stor værdighed i gang med undervisningen. Og så kommer nedturen. Han foldede en tommestok ud, anbragte den forskellige steder på modellen og forklarede noget om proportioner, som jeg ikke forstod meget af. Derefter gik han rundt og kommenterede de enkelte elevers arbejde.

- Da han kom til mig, spurgte han, om jeg ikke syntes der manglede noget. Svaret var selvfølgelig et ydmygt "jo". "Der mangler musik i farven", lød dommen, og man bekræftede straks, at det kunne man godt se.

Så dyppede han fingeren i den blå farve på paletten, tværede den ud i et brunt felt på maleriet, hvorefter han sagde: "Kan De se, Nielsen (det hed jeg dengang), nu er der musik!"

- Bech kunne efter eget udsagn hverken se eller høre musikken i omtalte eksempel, men hans interesse for Lergaard forblev uændret, konstaterer Sine Kildeberg.

Poul Anker Bech (Foto fra Poul Blaks bog "Fra baglokalet hos Poul Anker Bech")

ABA flytter igen - igen

Åbner i større lokaler i Tåstrup

Af Katrine Madsbjerg

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkivs historie er præget af flytninger. Siden oprettelsen i 1909 er ABA flyttet et utal af gange. Det var derfor et flyttevant personale, der allerede i efteråret 2011 begyndte at gøre samlingerne klar. Siden ABA's sidste store, samlede flytning i 1993 fra Folkets Hus på Enghavevej til Nørrebrogade er samlingerne vokset, og siden fusionen i 2004 har dele af museets samlinger ligeledes befundet sig på Nørrebrogade.

63.000 flyttekasser, 10.000 paller og et utal af vogne har derfor over de sidste måneder sørget for, at arbejderhistorien er kommet sikkert til vores nyistandsatte lokaler Hørsvinget 5 i Tåstrup. Som nogle allerede vil have opdaget, har man kunnet følge flytningen på vores facebookside og se de store mængder af unikt materiale, vi til daglig har ansvaret for.

Flytningen til de nye lokaler har ikke kun været en kæmpe arbejdsopgave for os, men også en mulighed for at gentænke vores publikumsfaciliteter og den service, vi gerne vil yde lånere og brugere.

Arkivar Katrine Madsbjerg i de nyistandsatte – og større – lokaler med bl.a. nye hylder til bibliotek og arkiv i to plan.

"Det nye ABA"

Læsesal og udlån i Tåstrup kommer til at antage en lidt anden form, end den vore lånere har kendt fra tiden i både Folkets Hus og på Nørrebrogade. Senest en dag i forvejen skal man pr. email eller telefon lave en aftale med personalet om, hvornår man gerne vil komme på besøg, og hvilke af vore faciliteter man gerne vil benytte. Ved første besøg vil man blive modtaget af den medarbejder, som har ansvaret for ens introduktion til de nye faciliteter, hvilket skal sikre, at man får mest muligt ud af oplevelsen.

Arkiver og biblioteksmateriale til brug på læsesalen kan fra d. 30. august som tidligere bestilles på hjemmesiden. Man vil på den nye læsesal kunne benytte præcis de samme faciliteter, som hidtil: Håndbogssamling, mikrofilm og emnearkiv, ligesom man kan få adgang til bibliotekets foto- og plakattendatabaser. Derudover kan studerende eller andre, der laver gruppeprojekter, bruge den splinternye Nina Bang-sal, som ABA's nye grupperum efter en facebook-konkurrence, er blevet navngivet.

Vi har indført en fast telefonid mellem kl. 10-12 ved vejledningstelefonen for at kunne tilrettelægge arbejdsgangene bedst muligt og for at sikre, at man altid vil kunne komme i kontakt med personalet på adressen. Til gengæld udvides åbningstiden på læsesalen i forhold til tidligere. Nu vil der efter aftale de fleste dage som minimum være åbent 9-16 mandag til fredag. Men altså kun efter aftale. Ligesom tidligere kan man altid sende en email til ABA via hjemmesiden. Man vil kunne låne og aflevere bøger i Tåstrup. Der skal bare sendes en email senest dagen i forvejen om, hvornår man forventer at besøge os.

Også i Rømersgade

Fra d. 3. september vil der derudover være mulighed for også at afhente og aflevere bøger i Arbejdermuseet i Rømersgade. Her satser vi ligeledes på i løbet af 2013 at åbne et "udstillingsvindue" til ABA, som gerne skulle give vores gæster et større indblik i, hvad der ligger bag museets udstillinger og institutionens mange forskningsprojekter samt give lyst til selv at stifte bekendtskab med de unikke samlinger.

Planerne vil i et senere nummer af bladet blive bedre beskrevet, men vi arbejder på at skabe større sammenhæng mellem ABA og museets eksisterende ud-

stillinger, således at vore besøgende kan få en større helhedsoplevelse af hvad institutionen rummer og kan bruges til. Man kan blandt andet se en af de originale faner fra Slaget på Fælleden, som ABA fik tilbage fra politiet årevis efter den oprindelige beslaglæggelse.

Indtil da glæder vi os til at byde både gamle brugere og lånere samt forhåbentlig en masse nye velkommen i vore lokaler i Tåstrup fra d. 30. august og til den officielle åbning **fredag den 5. oktober**. Programmet for åbningen kan ses på hjemmesiden, og man kan ligeledes læse mere herom i museets nyhedsbrev.

ABA's nye domicil, som tidligere blevet benyttet af et postdistributionsfirma.

Travl sommer på Arbejdermuseet

Arbejdermuseet bød på mange oplevelser og aktiviteter for både børn og voksne i skolernes sommerferie.

I museets nye børnemuseum kunne børn og voksne lege i en by anno 1932 og komme tæt på arbejderbørns hverdag.

Man kunne lege købmand, tag en tur på budcyklen eller på arbejde som flaskeklarerer. Man kunne også se eller gense Sonja fra Saxogade eller finde ud af, hvor

mange penge du kan låne i bytte for din dyne...

I børnemuseet er der masser af gammelt og hjemmelavet legetøj. Hvis børnene fik lyst til at lave sit eget, kunne de gå op i den gamle skolestue og lave en kludedukke.

Med en flip-flapper i hånden kunne man endvidere følge Rigborg, et helt almindeligt arbejderbarn, gennem

Sarah fra 3. kl. på Blovstrød Skole i Børnenes Arbejdermuseum (Fotograf: Niels Due Boye).

museets udstillinger og til sansereoler for at gå på opdagelse i hemmelige og spændende skuffer fyldt med spor efter fem forskellige arbejderbørn. Der var også mulighed for at gå på skattejagt rundt i udstillingerne.

Kender du kooperationen?

Husker du mælken fra Enigheden, øllene fra bryggeriet Stjernen eller Rutana rugbrød?

Måske er du kunde hos Arbejdernes Landsbank eller har forsikring hos ALKA?

I en lille udstilling på balkonen i Arbejdermuseets festsal kan man frem til november opleve lidt af historien om Koopera-

tionen, der i år fejrer sit 90 års jubilæum, samtidig med at FN har udnævnt 2012 til Det kooperative År.

I udstillingen kan man bl.a. se en serie malerier malet af Erling Frederiksen i anledning af bryggeriet Stjernens 50 års jubilæum i 1952 samt se eksempler på produkter og reklamer fra en række vidt forskellige kooperative virksomheder.

"Mejeri" (Mælkeriet Enigheden), Erling Frederiksen, 1951-52, Olie på lærred.

Et spændende job med mange højdepunkter

Forvalter John Larsen ser tilbage på mange travle år i Arbejdermuseet

En kendt og afholdt skikkelse både i Arbejdermuseet og i den øvrige danske museumsverden, forvalter *John Larsen*, har valgt at forlade arbejdsmarkedet fra den 1. oktober efter ca. 30 års museumsarbejde – herunder de sidste knap 25 år hos Arbejdermuseet.

- Jeg startede i Arbejdermuseet i januar 1988 som registrator efter ca. 5 års virke som forvalter ved Møns Museum og nød at komme fra et lille ludfattigt museum til de større forhold i Rømersgade, fortæller han i en samtale på sit hyggelige kontor i Rømersgade 24.

- Efter *Jack Rothmann Christensens* afgang som

forvalter, sagde jeg ja tak til et tilbud om at påtage mig dette job fra januar 1990, og da jeg spurgte museumsdirektør *Peter Ludvigsen* hvad mine arbejdsopgaver ville omfatte, lød svaret, at jeg skulle bare sørge for at det hele kører hele tiden!

- Og det er jo et 24 timers job, når alle de praktiske funktioner både i Rømersgade og hos ABA i Nørrebrogade skulle fungere såsom tilrettelæggelse af vagtplaner, opsyn med håndværkere, rengøring og køkken, kontrol med sikkerhedssystemer, pasning af av-materialer samt praktiske opgaver i forbindelse med både de faste udstillinger og særudstillinger.

- Ikke mindst opgaverne i forbindelse med bygningernes vedligeholdelse samt nybyggeri har været en stor arbejdsopgave gennem årene. Jeg blev selv overrasket over, hvor mange fejl og mangler der egentligt var tale om i de gamle, fredede bygninger, og som gradvis er blevet udbedret, fortsætter John Larsen.

- Her har nyopførelsen af særudstillingslokalerne på kælderniveau i perioden 2003-2004 og efterfølgende renovering af taget over festsalen været de største opgaver, som nu afsluttes med istandsættelsen af forhuset mod Rømersgade. Jeg har også været ansvarlig for de praktiske opgaver hos ABA i Nørrebrogade og herunder samarbejdet med medarbejderne om diverse flytninger gennem årene.

Højdepunkter

John Larsen, som de senere år også har virket som museets fotograf ved mange lejligheder, svarer på spørgsmålet om, hvordan det har været at varetage alle disse opgaver, at det har været rigtig, rigtig spændende, men de mange besparelser og merudgifter

Et højdepunkt: Besøget af Nelson Mandela her sammen med John Larsen og køkkenpersonalet. (Foto: Harry Nielsen)

- Der var den gang også flere opgaver i forbindelse med udlejning af lejligheder samt fagforeningskontorer i bygningerne, inden de efterhånden blev inddraget til museets egne opgaver.

John Larsen på sit kontor.

de senere år har ofte gjort det besværligt at få tingene til at hænge sammen.

Blandt de højdepunkter under arbejdet for museet som han vil fremhæve, er hans egen aktive medvirken fra starten ved etableringen af *Familien Sørensen-udstillingen*, som fortsat er en del af museets faste udstillinger.

- Jeg var også involveret i etableringen af *Strange Galholts Fond* på dén måde, at jeg hvert år besøgte den ældre herre medbringende en fl. Gammel Dansk og med sidste nyt om virksomheden på museet. Han havde ingen slægtninge og bestemte i stedet i sit testamente, at hans formue inklusive overskuddet ved salget af hans hus, skulle placeres i en fond til støtte for aktiviteter i Arbejdermuseet både i forbindelse med udstillinger og til f.eks. personale-ekskursioner.

- Jeg havde også den store oplevelse at møde – og hilse på Sydafrikas nationalhelt og tidligere præsident *Nel-*

son Mandela under dennes besøg på museet i februar 1992, ligesom vi har haft besøg af medlemmer af den kongelige familie gennem årene.

- Blandt de mange udstillingsopgaver husker jeg den store *Edvard Munch-udstilling* i 1996, hvor sikkerhedsforanstaltningerne i museet måtte forbedres for en mill. kr.

- Vi har i mange år haft en godt samarbejde med *Chr. Steffensen*, Den Danske Skueplads, om teaterforestillinger i festsalen startende med en H.C.Andersen-forestilling i 1995, og mange vil også huske de velbesøgte arrangementer i festsalen en række vintre med "*Kammermusik med birkes*".

- Blandt arbejdsopgaverne har endvidere været samarbejdet med flere filmselskaber om optagelser til brug i film som "*Barndommens gade*", "*Dansen med Regitze*" og "*Kun en pige*".

Bedre museumsuddannelse

Foruden løbende kontakter med andre museer i forbindelse med opgaver for Arbejdermuseet, har John Larsen skabt et stort netværk landet over som mangeårig formand for Museumshøjskolen og Museumshøjskoleforeningen.

- Bortset fra de akademiske uddannelser var der et stort behov for videreuddannelse af de øvrige medarbejdergrupper på landets museer, og her igangsatte højskolen og dens støtteforening en række uddannelsesaktiviteter, der for alvor satte gang i denne vigtige del af museumsverdenen. Personligt havde jeg stor glæde og gavt af disse aktiviteter og samarbejde med kollegaer over hele landet, fortæller John Larsen, der efter ønske fra Arbejdermuseet måtte ophøre med disse tillidshverv som følge af de øgede arbejdsopgaver i forbindelse med etableringen af særudstillingslokalerne.

Han har gennem årene været en stor støtte for venneforeningen både som bestyrelsesmedlem i perioder og med praktisk assistance i forbindelse med foreningens arrangementer og som bidragsyder til vennebladet.

John Larsen, der nærmer sig 65-års-alderen, vil nu nyde livet efter arbejdslivet med sport (tennis og badminton), med pasning af hus og have i et hyggelig stråtækt hus på Skibby-egnen sammen med sin kæreste, og ikke mindst med at få læst alle de bøger, han ikke nåede igennem i de mange travle arbejdsår på Arbejdermuseet.

Fra arbejdere til medarbejdere

Mange svar på spørgsmålet "Hvem er arbejderne" ved konference i museet

Arbejderbegrebet blev genstand for en spændende både historisk og aktuel belysning ved en velbesøgt konference i Arbejdermuseets festsal den 10. maj.

Historikeren, professor, dr. phil. *Niels Finn Christiansen* lagde for med en historisk gennemgang og påpegede, at arbejderbegrebet altid har været til diskussion og også nu er et "mineret terræn".

Han skitserede tre hovedepoker fra kapitalismen og dermed arbejderklassen opstår over en konsolideringsperiode fra 1920-60 til den efterfølgende kolossale samfundsudvikling, der også berører arbejderbegrebet.

De faglige organisationers konstante vækst i den første epoke syntes at bekræfte tendensen til en spaltning af samfundet, hvor ens fag spillede en væsentlig rolle og der hørte en speciel kulturel prægning til det at være arbejder. Men så opstod funktionærgruppen – ofte med en standsbevidsthed langt væk fra arbejdergruppen. I 2. periode blev der nu talt om det arbejdende folk - ikke blot arbejderne - og Socialdemokratiet bliver et bredere folkeparti.

Han skildrede videre udviklingen i 1950-erne og fremefter med S-projektet "Fremtidens Danmark", og nu opstår begrebet lønmodtagere som i højere grad indikerer et

fællesskab mellem arbejdere og ledelse og omfatter 80-85 % af befolkningen. Samtidig falder antallet af arbejdere i de produktive erhverv kraftigt samtidig med en øget andel af offentligt ansatte – godt nok med et fagligt fællesskab også i denne gruppe, uden at disse betragtes som arbejdere – nu er der tale om medarbejdere, og tidligere tiders arbejderkultur er forsvundet.

Individualiseringen

Lektor, ph.d. *Emmet Caraker* præsenterede de seneste undersøgelser af arbejderidentitet i dette århundrede, som beskriver den øgede individualisering af arbejdslivet med deraf følgende tese om, at fagbevægelsen mere skal være et serviceorgan og ordne lokale virksomhedsaftaler. Samtidig oplever mange tillidsrepræsentanter at være i en afmagtssituation, hvis ikke fagbevægelsen formår i højere grad at spille en rolle ved at sætte de arbejdspladsnære spørgsmål mere klart på dagsordenen.

Herefter skildrede afdelingsformand *Anders Laubjerg*, Dansk Metal, den teknologiske udviklings betydning for de enkelte fag og de deraf følgende arbejdsbetingelser

Debat med indlederne fra venstre: Anders Laubjerg, Emmet Caraker og Niels Finn Christiansen.

Der blev lyttet opmærksomt i salen, og samtidig optog venneforeningens formand, Kirsten Nøhr Christiansen, til højre, uddrag af konferencen til udsendelse på FOCUS-TV.

inden for industriområdet. Den faglige arbejder må i dag arbejde sig op ad uddannelsesstigen, men går også oftere ned p.g.a. stress.

- Den danske arbejder anno 2012 er i højere grad blevet involveret i virksomhedskulturen frem for arbejderkulturen, og arbejderne oplever ikke mere at være en del af en modkultur, selv om vi samtidig oplever en todelt arbejderklasse, hvor op mod en halv mill. danskere må leve med dårlige lønninger og levevilkår.

- Arbejderne 2012 er ikke blevet borgerlige – det er arbejderpartierne, der ikke længere har en arbejderfortælling

at videregive i en tid, hvor det er beskæmmende, hvordan markedet kan få lov til at dominere de europæiske velfærdssamfund, sluttede Anders Laubjerg.

I den efterfølgende debat mellem de tre indledere og med spørgsmål fra salen, blev det fastslået, at de borgerlige partiers indførelse af tværfaglige A-kasser er blevet en alvorlig hæmsko for fagbevægelsen. Samtidig er der sket store ændringer i sammensætningen af arbejderne, hvor 2/3 i dag er funktionærer, og der er flest kvinder.

Velfærdsarbejderne

Historikeren, lektor Søren Kolstrup, skildrede begrebet

velfærdsarbejdere i takt med de offentligt ansattes særlige placering med bl.a. bedre pensionsforhold. Spørgsmålet om, hvem der har magten over arbejdsprocessen, må være det centrale på nutidens arbejdspladser:

- De nuværende stramninger i den offentlige sektor sætter resultatstyring i fokus og fordrer en handlekraftig ledelse, der samtidig medvirker til en fortsat proletarisering af medarbejderne i denne sektor. Det har også skabt nye aktionsmuligheder for de faglige organisationer fra 1970-erne og fremefter, og det har endvidere politisk betydning i.f.t. tilslutning til Folketingets røde blok, sagde Søren Kolstrup.

Regionsformand *Majbrit Berlau*, Dansk Socialrådgiverforening, fortsatte med beskrivelsen af den offentlige

Majbrit Berlau fortalte om udviklingen inden for den offentlige sektor.

sektor med konstante forandringer og modsatte tendenser. Sektoren markedsføres og ”DJØF-iseres” og udsættes for kontrol og metodestyring i en sådan grad, at der bruges mere tid på alt dette end på kerneopgaverne.

- Det skaber utilfredshed i arbejdslivet, hvor medarbejderne ønsker interessante arbejdsopgaver, et godt arbejdsmiljø også psykisk samt tryghed og efteruddannelse, medens lønnen prioriteres lavest.

En nøglefaktor

Derefter lagde lektor, ph.d. *Niels Jul Nielsen*, op til en debat, om der er arbejdere i den nye globale verdensorden:

- Allerede ved en NATO-konference i København i

1953 blev arbejderklassens stigende betydning i den gamle verdensorden understreget, hvor arbejdernes rolle og vilkår i samfundet er en nøglefaktor – hvor det ikke nok med militær styrke for at sikre demokratiet, fortsatte han og skildrede derefter hvorledes den nye verdensorden fra 1990-erne udfordrer grænserne mellem arbejde og fritid for ens egne- og andres arbejdsområder både lokalt og i andre lande.

Som sidste indleder fortalte historikeren og S - medlem af Europa-parlamentet, *Britta Thomsen*, om Europas nye arbejdende underklasse – om de millioner af europæiske arbejdere, som ikke kan tjene til dagen og vejen, selvom de har et fuldtidsarbejde. En ud-

vikling, der allerede kendes fra det amerikanske arbejdsmarked. Samtidig sker der en stadig udflytning af arbejdspladser i den nye globaliserede verden.

Hun omtalte de politiske og faglige kampe i en række lande for at få fastsat mindstelønninger på arbejdsmarkedet enten ved lovgivning eller gennem overenskomster og understregede betydningen af stærke faglige og politiske organisationer på nationalt og europæisk plan for at videreføre og udbygge velfærdssamfundet til gavn for ikke mindst nutidens arbejdere.

Uddrag af indlæggene ved konferencen kan ses på hjemmesiden: www.focus-tv.dk

John Kørner som prismodtager

Maleren John Kørner, der i fjor havde en særudstilling i Arbejdermuseet, har i maj fået en delt 1. pris fra Foreningen af Danske Kunstkritikere. Han var indstillet med flg. begrundelser:

- John Kørner understregede med udstillingen 'Kvinder til salg' i efteråret 2011, at han arbejder seriøst videre med koblingen mellem et gennemført kunstnerisk udtryk og et politisk/kritisk indhold, som han begyndte på

med serien over faldne danske soldater i Afghanistan. At han formår at fastholde den kunstneriske kvalitet, samtidig med at værkerne har et (endnu) større sigte, synes jeg er fænomenalt! (Trine Ross)

- John Kørner indstilles til kritikerprisen 2012 for udstillingen 'Kvinder til salg' på Arbejdermuseet, hvor han i en række nye malerier tager prostitution og trafficking blandt kvinder op

til kunstnerisk behandling. Ideen til udstillingen var John Kørners egen. Dermed er den endnu et initiativ, der demonstrerer denne kunstners behov for at bruge sine billeder som løftestang for en aktuel og engageret samfundskritisk diskussion. Desuden var det en udstilling, der harmonerede med den vilje til at skabe et mere ligeværdigt samfund for alle, som Arbejdermuseet hviler på. (Peter Michael Hornung).

Forskningsprojekt om Barbermaleren

Projekt om John Christensens værker starter til efteråret

Af Hanne Abildgaard

Fra Kulturstyrelsens rådhedssum har Arbejdermuseet fået støtte til forskningsfrikøb af over tegnede til et projekt om John Christensen, også kaldet John C. eller Barbermaleren (1896-1940). Formålet med projektet er først og fremmest at analysere John C.s særlige status i 1930'ernes kunstof-entlighed. D.v.s. undersøge hvilke samlere, kolleger og andre, der gjorde den som kunstner selvlærte barber til en kultskikkelse både i arbejderkulturen og i det toneangivende, officielle kun-
stliv, samt med hvilke midler og bevæggrunde det skete.

Begrundelsen for Kulturstyrelsens støtte er først og fremmest, at der er tale om grundforskning, idet der mangler basal viden om både kunstneren og den kontekst, billederne blev skabt og fungerede i. Poul Uttenreitter skrev kort efter kunstnerens død i 1940 et hefte i serien "Vor Tids Kunst", men siden er der ikke publiceret noget ud over populære artikler og korte omtaler i oversigtsværker. At ingen har beskæftiget sig forskningsmæssigt med ham, er næsten utroligt, når man

tager den kultagtige status i betragtning, han stort set altid har haft. At han stadig nyder anerkendelse, hersker der ikke tvivl om. Spredt rundt på museernes kan der således findes et par hundrede værker af ham, hvoraf det senest tilkomne er købt af Statens Museum for Kunst i 2011.

Der har også med mellemrum været udstillinger om John C., men uden at de har kastet nævneværdige publikationer af sig. De har typisk sat hans værker ind i en lokalhistorisk sammenhæng – med fokus på miljøet omkring Kapelvej på Nørrebro, hvor han drev sin barberforretning i årene 1922-37.

De kunsthistoriske oversigtsværker har ikke helt glemt John C., men i deres rammefortælling om avantgarde versus tradition ender han gerne i afdelingen for traditionalisme, skønt han var fuldstændig grænseoverskridende med hensyn til form, indhold og iscenesættelse og desuden var en inspiration for den samtidige avantgarde, der under Anden Verdenskrig samledes om tidsskriftet "Helhesten".

Der er altså nok at tage fat på, hvis det skal blive muligt at behandle John C.s værk mere meningsfuldt og i bredere både kunst- og kulturhistorisk sammenhæng – f.eks. som en del af avantgardens frodige grænseland, hvor der konstant eksperimenteres med motivet, materialet, distributionen, forholdet til pub-

John Christensen: Kysset på kælkebakken, 1933, olie på papir, testamentarisk gave til Arbejdermuseet fra Alma og Vagn Nielsen i 2001.

likum, kunderne, kritikerne og med selviscenesættelsen. Arbejdermuseets undersøgelse vil tage udgangspunkt i samlere, der har haft en udtalt forkærlighed for Johns Christensen. Og her er vi særlig heldigt stillet, idet museet ejer ca. 70 værker

af kunstneren, som er modtaget som testamentarisk gave fra arbejderægteparret Alma og Vagn Nielsen, i sin tid kendt som "samlere uden tegnebog".

Projektet er samtidig et oplagt bindeled mellem

Arbejdermuseets forskning og andre kunstmuseer, hvis værker også vil blive inddraget i undersøgelsen, og planen er på lidt længere sigt en stor udstilling planlagt i samarbejde med andre museer.

Deltager i europæisk fotoprojekt

Skal levere 25.000 historiske fotos

Arbejdermuseet og ABA har opnået støtte fra EU-kommissionen til deltagelse i projektet EuropeanaPhotography med det formål at digitalisere 535.000 fotografier fra perioden 1839-1939. Heraf skal Arbejdermuseet & ABA levere 25.000, mens resten af indholdet kommer fra 18 partnere i en lang række europæiske lande, heriblandt

Italien, Spanien, Frankrig, Polen og Slovakiet.

Fotografierne vil blive publiceret i Europeanportalen, EU-kommissionens højt prioriterede indgangsportal til den europæiske kulturarv, hvor Danmark p.t. er meget minimalt repræsenteret.

Det erklærede mål med projektet er at bringe foto-

grafiets repræsentation i Europeana op på verdensklasseniveau. Fotografiet som selvstændigt medium figurerer indtil videre kun sporadisk i Europeana, hvor hovedparten af billederne er fotografier af kulturgenstande såsom malerier og manuskripter.

EuropeanaPhotography handler om fotografiet som medium, som kunstart og som kilde til historien. De mange billeder vil give et unikt indblik i, hvordan byer, landskaber, klædedragt, boligforhold, arbejdsforhold, transport samt forholdet mellem kønnene og samfundsklasserne ændrede sig gennem perioden. I den sammenhæng udfylder Arbejdermuseet & ABA rollen som dem, der primært sikrer, at historien om arbejderbevægelsen og om almindelige menneskers hverdagsliv bliver tilgodeset.

Et eksempel på fotos fra Arbejdermuseet: Arbejderbørn i baggården til Fredericiagade 59, København. 1905. Ukendt fotograf.

Herluf Bidstrup 100 år

Mindre udstilling af hans tegninger i Arbejdermuseet

Af Hanne Abildgaard

Den 10. september 2012 ville Herluf Bidstrup (1912-1988) være fyldt 100 år. Bidstrup var en af arbejderpressens helt store tegnere, og Arbejdermuseet ejer hovedparten af hans værker. Fødselsdagen falder under årets Golden Days festival, der har 1950'erne som tema, så i den anledning har museet valgt at vise et udvalg af hans tegninger fra 1950'erne i museets butik.

Herluf Bidstrup startede som tegner på Social-Demokraten i 1930'erne, hvor han fik sin egen, meget populære serie, kaldet "Ugens Bidstrup", som hurtigt blev populær. Under besættelsen begyndte Bidstrup at levere tegninger til den illegale presse, og politisk nærmede han sig mere og mere kommunisterne. Allerede dagen efter befrielsen var hans første tegn-

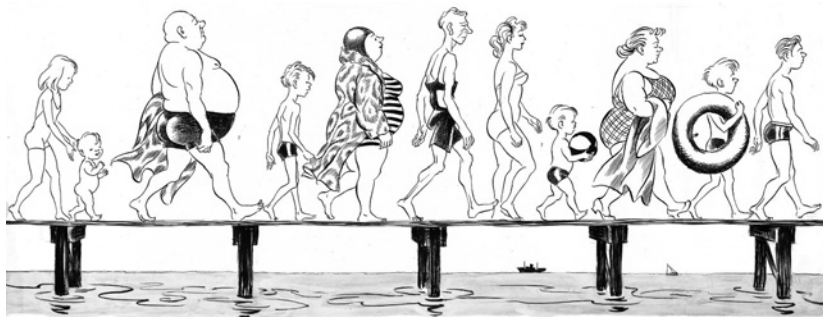
ing at finde i dagbladet Land og Folk.

I 1950'erne var et af Herluf Bidstrups yndlingsemner den amerikanske politik, både over for omverdenen og indadtil over for landets egen befolkning. Han tegnede USA som atombombens hjemland, krigsmager og imperialist. Men han tegnede også danskernes dagligdag under velfærds-samfundets fremvækst, og han kastede et både kærligt og humoristisk blik på de tekniske fornyelser, badelivet (se tegningen), pudsige spise- og ferievaner og meget mere.

I sit hjemland blev Herluf Bidstrup isoleret inden for en trængt kommunistisk kultur. Til gengæld fik han en stadig større arbejdsmark i de daværende socialistiske lande, som han ofte besøgte.

Hans tegninger dukkede op i stadig flere aviser i Sovjetunionen, Kina og DDR, og det viste sig, at hans udtryk fungerede fint på tværs af landegrænserne. Ikke mindst de ordløse serier med deres pantomimiske fortælleform slog igennem overalt og skaffede den danske tegner et verdens-publikum.

I Sovjetunionen blev hans popularitet enorm, og han fik en stjerne-modtagelse, når han satte foden på sovjetisk jord. I 1964 modtog Herluf Bidstrup Lenin-prisen, en af de højeste anerkendelser i den daværende socialistiske verden. Både i Kina og i landene i det tidligere Sovjetunionen nyder han fortsat stor popularitet. Hans internationale udbredelse har formentlig et omfang, der blandt danske kunstnere kun overgås af H.C. Andersen.

1950'er-fest på Arbejdermuseet

Som et led i Golden Days i København

Lørdag d. 15. september kl. 17-02.

Arbejdermuseet holder selv 1950'er-fest i den historiske festsal.

Fra kl. 17 kan du få sat 1950'er-hår i vores vaskeægte historiske frisørsalon, du kan lære at danse rock'n'roll, og du kan høre Per "Rock" fortælle levende

om danse- og ungdomslivet i perioden.

Kl. 19 serverer restaurant Café & Ølhalle en festlig 1950'er-middag, og fra kl. 20 spiller orkesteret op til dans.

Musikken bliver leveret af et af Danmarks mest "autentiske" 1950'er-bands, ROCK-

IT, der fører os tilbage til en tid, hvor rock'n'roll - musikken brød igennem med strutskeer, anderumper, Jitterbug og jukebox!

Fest, danseundervisning, foredrag og 1950'er-middag 250 kr. / Kun fest (adgang fra kl. 20) 100 kr.

Stadig stilladser

Arbejdermuseet har til huse i landets første arbejderforsamlingsbygning fra 1879, og det har gennem årene betydet en række nødvendige istandsættelser af museets bygninger.

I år drejer det sig om en omfattende restaurering af forhusene Rømersgade 22-24, hvor både tag, facade og kloakker trængte til en kærlig hånd - også efter skybruddet forrige sommer.

Nu håber man at være færdige med denne forhåbentligt sidste større istandsættelse i løbet af oktober. En række fonde bl.a. Arbejdsmarkedets Feriefond støtter projektet.

EFTERLYSNING

FERIE FERIA FERIA

*Indsamling af film, foto og genstande
til Arbejdermuseets kommende udstilling om ferieliv*

I sommeren 2013 åbner Arbejdermuseet en ny stor særudstilling om ferieliv igennem de sidste 100 år. Anledningen er, at det er 75 år siden, ferieloven i 1938 gav danske arbejdere ret til at holde to ugers ferie med betalt løn. Men hvordan brugte man denne nye frihed? Og hvordan holder vi ferie i dag, hvor mobiltele-

fon og internet for mange har ændret grænsen mellem arbejde og fritid?

Vi efterlyser materiale, som kan bidrage til fortællingen om danske arbejderes ferieliv. Ligger du inde med film, fotos eller genstande, som du har lyst til at dele, hører vi meget gerne fra dig.

Det kunne være et foto af campinglivet i 1940'erne, dagbogsoptegnelser fra tiden som feriebarndom på landet i 1950'erne, en souvenir fra din første charterrejse til Mallorca, postkort fra en politisk ungdomsrejse til Østeuropa, erindring om en sommer, hvor ferien bestod af arbejde i marken, en videooptagelse fra feriehytten i Dansk Folkeferie eller noget helt femte, som du synes fortæller en god feriehistorie.

Har du gode feriehistorier, fotos eller film-klip liggende i gemmerne, er du meget velkommen til at kontakte:

**Museumsinspektør
Margit Bech Larsen**
Email: margit.bech.larsen@arbejdermuseet.dk
tlf. 33 48 03 17
Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv
Rømersgade 22, 1362
København K

Et eksempel på et feriefoto: Jans bedstefar på Hundige Camping. Udlånt af Bent og Kirsten Andersen

Venneforeningen ude af bestyrelsen

Ved et bestyrelsesmøde i Arbejdermuseet i april blev det besluttet i forbindelse med en række vedtægtsændringer at skære antallet af bestyrelsesmedlemmer ned fra 13 til 7, hvilket bl.a. betød at Arbejdermuseets Venner mistede sin faste plads i bestyrelsen.

Venneforeningens formand, *Kirsten Nøhr Christiansen*,

protesterede på mødet kraftigt herimod og det samme gjorde venneforeningens bestyrelse ved sit møde den 24. april, hvor museets direktør *Louise Klarskov Skyggebjerg* nærmere redegjorde for baggrunden for nedskæringen.

Denne nye situation er efterfølgende blevet drøftet den 21. august ved et møde

i LO-Huset mellem museets bestyrelsesformand, *Marie-Louise Knuppert*, museets direktør, og venneforeningsbestyrelsen, i et forsøg på af finde andre samarbejdsformer fremover.

Læs også bestyrelsens artikel side 2 om dette emne.

Venneforeningen blev i bestyrelsen

Ved generalforsamlingen den 24. marts i Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark, der i år blev afholdt i Lindholm Høje Museet i Nørresundby, bevarede Arbejdermuseets Venner en plads i bestyrelsen, efter at den hidtidige næstformand *Preben Sørensen* efter afgang som formand for venneforeningen ikke ønskede genvalg.

I stedet nyvalgtes efterfølgeren *Kirsten Nøhr*

Christiansen som suppleant til Sammenslutningens bestyrelse (og suppleanterne deltager aktivt i bestyrelsesmøderne).

Ved mødet takkede Preben Sørensen for godt samarbejde fra Sammenslutningens start i 2003, og formanden, *Jens Olufsen*, Ringkøbing Museumsforening, takkede Preben S. for de mange års indsats for den fælles sag – at bevare den folkelige indflydelse på virksomheden i de danske museer.

I sin beretning understregede formanden netop, at det folkelige bagland bag museerne er sat under pres i øjeblikket både som følge af museumslovgivningen og i forbindelse med mange sammenlægninger af museer, og han opfordrede både museumsbestyrelser og museums - og venneforeninger til ikke at sætte denne folkelige indflydelse over styr.

Musikalsk familiedag

Det var endnu et godt musikalsk arrangement, som venneforeningen havde arrangeret søndag den 13. maj i Arbejdermuseets festsal. *Kim Skovbye, Paw og Kira Skovbye* sang og spillede sange fra 70 og 80-

erne, som deltagerne kunne synge med på.

Kim Skovbye fortalte eventyret om "Thor der mistede sin hammer", med musikalsk ledsagelse på den Keltiske harpe. Det frem-

mødte publikum fik en god oplevelse.

Endvidere var TV Gladsaxe på pletten og optog det hele, så det senere kunne ses på lokal tv og på TV Gladsaxes hjemmeside.

International omtale af museets bygninger

Arbejdernes Forenings- og Forsamlingsbygning opført i 1879, som nu er Arbejdermuseets ejendom og hjemsted, er blandt en række arbejder-forsamlingsbygninger i flere verdensdele, som beskrives i tekst og fotos i en omfattende redegørelse i det anerkendte tidsskrift "International Journal of Heritage Stud-

ies", udarbejdet af Arbejdermuseets tidligere direktør, *Peter Ludvigsen*.

Redegørelsen er et vigtigt led i de fælles bestræbelser på at få optaget disse historiske arbejder-bygninger på UNESCO's tentative-liste, som også støttes af Kulturstyrelsen. Allerede i 2008 foreslog Arbejdermu-

seet en sådan optagelse, og Peter Ludvigsen har siden arbejdet med projektet bl.a. med besøg i en række lande, hvor sådanne forsamlingsbygninger er bevarede og fortsat er værd at optage på listen. Omtalen af bygningerne i Rømersgade ledes af farvefotos af ejendommen set fra gaden samt af den smukke festsal.

Tæt skildring af storbylivet under besættelsen

Arbejdermuseets "husdigter" og medarbejder gennem mange år, *Erik A. Clausen*, giver med sin 7. bog "Hundeskolen" en tæt og levende skildring af storbylivet i København under 2. verdenskrig.

Med stor fortællerglæde sætter han her fokus på

den almindelige danskers tilværelse i krigsårene med baggårde og skæve eksistenser, med rationeringsmærker og en gang imellem tæt på modstandskampen.

Det hele sker med kærlighed og stor poesi og samtidig med så stor erindringskraft

fra drenge- og ungdomstiden, at bogen indfanger stemninger og begivenheder, som var det i går. At bogen så også er forsynet med mange herlige og træffende tegninger, gør den yderligere læseværdig.

"Hundeskolen" er på 260 sider, koster 175 kr. minus 10 % medlemsrabat.

Velkommen til jazz-matiné

Søndag den 14. oktober 2012 kl. 13.00 - 15.45 i Arbejdermuseets festsal

"Finney's Jazzmen"s populære seks mands store band vil underholde med et spændende koncert-foredrag om:

New-Orleans jazzens historie

- fra New Orleans til København!

Foredraget vil blive krydret med anekdoter, egne oplevelser og masser af musik-eksempler.

Orkestret vil endvidere med populære sange få publikum til at deltage aktivt i arrangementet.

Sang og musik i Arbejdermuseet

Søndag den 4. november 2012 kl. 14.00 - 15.30 i Arbejdermuseets festsal

Fællessang fra Arbejdersangbogen. **Kirsten og Erik Juul Andersen** har stor erfaring med at få folk til at synge med på nye og gamle arbejdersange. Det bliver en god og fornøjelig eftermiddag, hvor vi i fællesskab synger fra den sangskat, som er med til at styrke sammenholdet. Det er dejligt at synge sammen.

Der er gratis adgang til begge arrangementer. Ingen forudgående tilmelding - kom i god tid! Kaffe/the og kage samt øvrige drikkevarer kan købes i kaffebaren.

**Med venlig hilsen
Bestyrelsen**

Kontingentsats pr. 1. 4. 2012

Jeg vil gerne være medlem af Arbejdermuseets venner

sæt kryds

Husstandskontingent	☐	250 kr.
Pensionister / studerende og enkeltpersoner	☐	150 kr.
Pensionistpar	☐	200 kr.
Foreninger (indtil 100 medlemmer)	☐	500 kr.
Foreninger (fra 100-500 medlemmer)	☐	1000 kr.
Foreninger (over 500 medlemmer)	☐	1500 kr.

HUSK
VENLIGST
PORTO

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

Eventuel e-mail adresse: _____

Arbejdermuseets Venner
Arbejdermuseet

Rømersgade 22
1362 København K

ARBEJDERMUSEET
& ARBEJDERBEVÆGELSENS BIBLIOTEK OG ARKIV

MEDLEMSKORT

FOR ARBEJDERMUSEETS VENNER

For perioden 1. april 2012 - 31. marts 2013.

TIL VENNEFORENINGENS MEDLEMMER

HUSK RUNDVISNING

søndag den 23. september kl. 13.00

i den nye særudstilling

"Hinsides horisonten - Poul Anker Bech og Niels Lergaard"

med vicedirektør Hanne Abildgaard som sagkyndig rundviser.

Tilmelding er ikke nødvendig.

VELKOMMEN TIL SOLHVERVSFESTEN

Tirsdag den 20. november kl. 19.00

i Arbejdernuseets festsal, Rømersgade 24.

*Solhvervstale af Folketingets formand,
tidligere minister Mogens Lykketoft.*

Musikalsk underholdning v/Preben Nissen og Ole Sterndorff.

Fællesspisning og fællessange. Stort amerikansk lotteri.

Billetter á 150 kr. indbefatter varm mad, kaffe/the og småkager.

Drikkevarer for egen regning.

*Billetter kan købes i museumsbutikken fra den 8. oktober efter
"først til mølle"-princippet.*

GENERALFORSAMLING

søndag den 3. februar 2013 kl. 13.00 i Arbejdernuseets festsal.

Dagsorden ifølge vedtægterne

(punkterne følger i næste nr. af medlemsbladet).

Musikalsk underholdning, fællessange samt servering af kaffe/the og kage.

**Med venlig hilsen
Bestyrelsen**

Afsender:

Arbejdermuseets Venner · Rømersgade 22 · 1362 København K

POST

PP

DANMARK

SPOR I AMAZONAS

I december og januar får Arbejdermuseets gæster lejlighed til et gensyn med fotografen Mike Kollöffel, der for nogle år siden stod bag udstillingen "Enkerne fra Guatemala". Til den nye udstilling i særudstillingskælderen har Mike Kollöffel fotograferet i Huaorani-indianernes territorium i Amazonasområdet i Ecuador. Det er et område og en befolkning, der i løbet af et halvt århundrede har taget springet fra jæger- og samlersamfund til industrisamfund. Det bliver en udstilling, der handler om identitet, natur, regnskoven, ressourcer, olieindustrien og hvordan vi forholder os til verden omkring os.